

คู่มือชุมชนเรียนรู้த்தததததத 2564

ชุมชนเรียนรู้த்ததததததบ้านดินมอญเกาะเกร็ด

ร้านบ้านดินมอญ เกาะเกร็ด

สารจาก ผู้อำนวยการสถาบันส่งเสริมศิลปหัตถกรรมไทย

ชุมชนเรียนรู้หัตถกรรม เป็นโครงการซึ่ง สถาบันส่งเสริมศิลปหัตถกรรมไทย หรือ สศท. ให้ความสำคัญมากโครงการหนึ่ง โดยได้เริ่มจัดทำโครงการเป็นปีแรกในปี 2557 เมื่อครั้งยังใช้ชื่อ ศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพระหว่างประเทศ หรือ ศ.ศ.ป. ซึ่ง จำนวนชุมชนที่มีอยู่จนถึงปี 2563 รวม 38 ชุมชน 41 แหล่งเรียนรู้

ในปี 2564 ท่ามกลางสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 สศท. ได้ปรับเปลี่ยนการทำกิจกรรม จากการลงพื้นที่เพื่อเก็บข้อมูลและทำกิจกรรมร่วมกับชุมชน เป็นการติดต่อ และอบรมความรู้ผ่านช่องทางออนไลน์ โดยมุ่งเน้นให้ชุมชนได้เข้าใจ และเพิ่มพูนศักยภาพในการการตลาดผ่านออนไลน์ ตามกระแส New Normal ที่เข้ามากระทบวิถีชีวิต และการธุรกิจในยุคปัจจุบัน ซึ่งในปี 2564 นี้ สศท. ได้คัดเลือกชุมชน 8 ชุมชน จากทุกภูมิภาคของประเทศ โดยพิจารณาจากโอกาสในนำวิทยากรที่ทันสมัย มาต่อยอดภูมิปัญญา ชุมชน เพิ่มศักยภาพในการทำงานศิลปหัตถกรรม เพื่อชุมชนเหล่านี้สามารถสร้างรายได้อย่างยั่งยืนต่อไป

การดำเนินงานในปีนี้ได้รวมถึง การจัดทำคู่มือชุมชนที่สามารถนำไปใช้เผยแพร่ข้อมูลความเป็นมา ภูมิปัญญา และงานศิลปหัตถกรรม ทั้งนี้ สศท. ยังได้รับความร่วมมือจาก บริษัท วี.ที. ไทย กรุ๊ป หรือ วิถีไทย ซึ่งเป็นสมาชิกของสถาบันฯ ในการอบรม การทำตลาดออนไลน์ รวมทั้งนำสินค้าศิลปหัตถกรรมของชุมชนไปเผยแพร่ และจำหน่ายผ่านช่องทางของ วิถีไทย โดยไม่มีค่าใช้จ่ายใดๆ

ผมหวังเป็นอย่างยิ่งว่า ชุมชนทั้ง 8 ชุมชน จะได้เพิ่มพูนศักยภาพ และรายได้ของชุมชนจากงานศิลปหัตถกรรม รวมทั้งร่วมกิจกรรมต่อยอดภูมิปัญญา และธุรกิจ กับ สศท. อย่างแนบแน่นต่อไป

พรพล เอกอรรถพร

ผู้อำนวยการสถาบันส่งเสริมศิลปหัตถกรรมไทย

บทที่ 1

ประวัติความเป็นมา ภูมิปัญญา การเดินทาง สถานที่สำคัญ และสิ่งแวดล้อม

ประวัติความเป็นมา

เกาะเกร็ด ถือเป็นย่านชุมชนที่มีความเจริญมาตั้งแต่ สมัยกรุงศรีอยุธยาตอนปลาย หากย้อนไปในประวัติศาสตร์ เกาะเกร็ดเป็นพื้นที่ที่มีกลุ่มครอบครัวชาวมอญอพยพมา พึ่งพระบรมโพธิสมภารพระมหากษัตริย์ของไทยนับตั้งแต่สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช ซึ่งทรงเลือกพื้นที่ช่วงเกาะเกร็ดเป็นพื้นที่หนึ่งให้ชาวมอญอพยพเหล่านี้มาตั้งถิ่นที่อยู่อาศัยจนเจริญรุ่งเรือง เกาะเกร็ด จึงได้ขึ้นชื่อว่าเป็นชุมชนคนมอญแต่โบราณที่มีวิถีชีวิตแบบชาวบ้านริมลำน้ำเจ้าพระยาที่เรียบง่ายมีลักษณะความเป็นธรรมชาติที่สวยงาม มีวัฒนธรรมและประเพณีที่งดงามที่ยังคงอนุรักษ์ไว้ได้เป็นอย่างดี มีโบราณสถาน โบราณวัตถุเก่าแก่ที่มีคุณค่าทางด้านประวัติศาสตร์และสถาปัตยกรรม ที่เป็นเอกลักษณ์และควรแก่การอนุรักษ์คนทั่วไป รู้จัก “เกาะเกร็ด” ในฐานะของเกาะกลางน้ำในแม่น้ำเจ้าพระยาตอนล่าง โดยมีพระเจดีย์มูเตาของวัดปรมัยยิกาวาส เป็นสัญลักษณ์ประจำฝั่งทำน้ำของเกาะ เกิดจากการขุดคลองลัดแม่น้ำเจ้าพระยาเมื่อปี พ.ศ. 2265 ในรัชสมัยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวท้ายสระ คลองลัดดังกล่าวเรียกว่า “คลองลัดเกร็ดน้อย” หรือ “คลองเตร็ดน้อย” ปัจจุบันมีฐานะเป็น ตำบลหนึ่งในท้องที่อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี มีเนื้อที่ประมาณ 4.2 ตารางกิโลเมตรหรือ 2,625 ไร่

ต่อมากระแสน้ำเปลี่ยนทิศและกัดเซาะตลิ่งทำให้คลอง สายนี้ขยายเป็นแม่น้ำลัดเกร็ด แผ่นดินตรงแหลมจึงกลายเป็นเกาะในรัชสมัยสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ระบุในโฉนดชื่อว่า เกาะศาลากุล ตามชื่อวัดศาลากุลที่สร้างโดยเจ้าพระยารัตนาธิเบศร์(กุน รัตนกุล) ตั้งแต่สมัยธนบุรี ต่อมาเมื่อตั้งอำเภอปากเกร็ด จึงเรียกเป็น “เกาะเกร็ด” จนกระทั่งผ่านไปกระแสน้ำได้ค่อย ๆ เซาะฝั่งคลองน้อยให้ใหญ่ขึ้น จนส่วนที่เป็นแหลมถูกตัดขาดจากแผ่นดินและกลายเป็นเกาะกลางแม่น้ำในที่สุด

เกาะเกร็ดเป็นย่านชุมชนที่มีความเจริญมาตั้งแต่สมัย กรุงศรีอยุธยาตอนปลาย เป็นทั้งชุมชนค้าขายและเป็นที่ตั้งด่านตรวจเรือต่าง ๆ ที่จะเดินทางผ่านไปมายังอยุธยา รวมถึงวัดวาอารามต่าง ๆ บนเกาะเกร็ดล้วนมีความสวยงาม ล้วนแล้วแต่เป็นศิลปะสถาปัตยกรรมในสมัยอยุธยาทั้งสิ้น แต่คงจะมาร้างคนเมื่อพม่ามายึดกรุงศรีอยุธยา หลังจาก กอบกู้เอกราชได้พระเจ้าตากสินมหาราช จึงโปรดให้ชาวมอญที่เข้ามาตั้งถิ่นฐานที่บริเวณเกาะเกร็ดแห่งนี้อีกครั้ง

อาชีพหลักของชาวมอญเกาะเกร็ดที่ขึ้นชื่ออย่างหนึ่งคือการทำเครื่องปั้นดินเผาที่สืบทอดมาจากบรรพบุรุษได้ใช้วิชาความรู้ ความชำนาญในการทำเครื่องปั้นดินเผา ประกอบ กับพื้นที่เกาะเกร็ดมีดินเหนียวคุณภาพดีเหมาะสำหรับการทำ เครื่องปั้นดินเผา คือ ดินมีความเหนียว สีนวลหรือปนเหลืองไม่ดำเกินไป เนื้อดินจับกันเป็นก้อน ไม่ร่วนซุย ชาวมอญกลุ่มนี้จึงทำเป็นอาชีพหลักในการดำรงชีพ เครื่องปั้นดินเผาเกาะเกร็ดจึงเป็นหัตถกรรมพื้นบ้านที่เก่าแก่ เป็นงาน

หัตถกรรมที่เป็นมรดกทางภูมิปัญญาที่มีมานานกว่า 200 ปี จนเป็นที่รู้จักกันโดยทั่วไปว่า เกาะเกร็ดเป็นแหล่งชุมชนช่างผลิตเครื่องปั้นดินเผาชั้นเลิศมาตั้งแต่อดีต มีรูปทรงสวยงาม มีลวดลายจากการแกะสลัก ที่มีลักษณะเฉพาะตัวที่งดงามเหมาะสมแก่ประโยชน์ใช้สอยทนทาน จนกลายเป็นที่ยอมรับ เป็นที่รู้จักกันอย่างแพร่หลายว่าเป็นแหล่งผลิต

เครื่องปั้นดินเผาที่มีชื่อเสียงแห่งหนึ่งในประเทศไทย จนกระทั่ง จังหวัดนนทบุรีนำเครื่องปั้นดินเผาของเกาะเกร็ดไปเป็นตราประจำจังหวัด ปัจจุบันเป็นสถานที่ท่องเที่ยวระดับประเทศและระดับโลกที่นักท่องเที่ยวทั้งคนไทยและต่างชาติมาท่องเที่ยวเยี่ยมชม แหล่งงานหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผา และอิมมูร่อยกับขนม และอาหารมอญดั้งเดิม

- **คำขวัญประจำจังหวัด :** พระตำหนักสง่างาม ลือนามสวนสมเด็จ เกาะเกร็ดแหล่งดินเผา วัดเก่านามระบือ เลื่องลือทุเรียนนนท์ งามน่ายลศูนย์ราชการ
- **ตราประจำจังหวัด :** รูป "หม้อน้ำลายวิจิตร" หมายถึง ชาวจังหวัดนนทบุรีมีอาชีพทำเครื่องปั้นดินเผา ซึ่งยึดถือเป็นอาชีพและมีชื่อเสียงมาช้านาน

แหล่งผลิตเครื่องปั้นดินเผาของชาวมอญเกาะเกร็ดที่สำคัญ จะอยู่บริเวณเกาะเกร็ดหมู่ 1 หมู่ 6 หมู่ 7 ตั้งอยู่ระหว่างวัดปรมย์ยิกาวาส และวัดไผ่ล้อมในปัจจุบัน ซึ่งคนมอญจะเรียกว่า “กวานอาม่าน” แปลว่า “บ้านเครื่องปั้น” นอกจากนี้ยังมีบ้านอื่นๆที่มีชื่อตามภาษามอญอีก เช่น กวานฮาโม (บ้านล่าง) กวานฮาตาว(บ้านบน) กวานโด้ และ กวานอะล้าต เป็นต้น เครื่องปั้นดินเผาเกาะเกร็ด เคยประสบภัยธรรมชาติ จนเกือบจะสูญหายไปเนื่องจากปัญหาน้ำท่วมในฤดูน้ำหลาก แต่ต่อมาเมื่อเกาะเกร็ดกลายเป็นแหล่งท่องเที่ยวยอดนิยม ผู้คนจากต่างถิ่นที่เดินทางมาเยี่ยมชมบนเกาะแห่งนี้ ได้ทำให้กระแสนุรักษ์ภูมิปัญญาของบรรพบุรุษเกิดความคึกคักขึ้นมาอีกครั้ง ชาวบ้านได้รวมตัวกันเพื่อรวบรวมองค์ความรู้จากผู้คนรุ่นเก่าที่ยังหลงเหลืออยู่ และพยายามถ่ายทอดออกมาเป็นชิ้นงานที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้คนในยุคสมัยใหม่มากขึ้นมีการพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ให้มีความทันสมัยมากขึ้น เช่น โคมไฟดินเผาแกะสลัก เตาน้ำมันหอมระเหยแกะสลักหม้อ ไขมันแกะสลัก แก้วกาแฟแกะสลัก ที่กรวดน้ำแกะสลัก เป็นต้น ทำให้เครื่องปั้นดินเผาเกาะเกร็ดได้รับความนิยมขึ้นอีกครั้ง และผลิตภัณฑ์มีมูลค่าเพิ่มเป็นที่ต้องการของตลาดมากขึ้นด้วย

ภูมิปัญญา

ลักษณะโดดเด่นของเครื่องปั้นดินเผาบ้านเกาะเกร็ด คือเป็นเครื่องปั้นดินเผาประเภทเนื้อเครื่องดินไม่เคลือบที่มีความพรุนตัวมาก (Earthenware) มีสีส้มอ่อนจนถึงสีแดงหรือหากเป็นสีดำก็จะเกิดจากการผสม แกลบลงไปเหน็ดดินและเผาด้วยไฟแรงสูง รูปแบบของเครื่องปั้น ดินเผาเกาะเกร็ดในอดีต เป็นการปั้น ขึ้นเพื่อเป็นของ

ของใช้ภายในครัวเรือน ใน อดีตนิยมทำลวดลายเพียงแค่ว่าที่คอและไหล่ของภาชนะ อาทิ โอง หม้อน้ำ ด้วยลวดลายแบบง่าย ๆ ใช้เทคนิคการแกะพิมพ์ ลายลงบนหนามทองกลางป่า หรือ นมทองกลาง แล้วจึงนำ ดินที่ทำเป็นส่วนลวดลายมากตบ เกิดเป็นลวดลายนำไปปะติดกับโองอีกครั้งหนึ่ง หรือ ลายอีกประเภทคือ ลายขีด จะใช้วัสดุ ใกล้เคียงตัวขีดลวดลายง่าย ๆ ลงบนไหล่ของโองน้ำ

เอกลักษณ์เครื่องปั้นดินเผาเกาะเกร็ด

รูปแบบของเครื่องปั้นดินเผาเกาะเกร็ดในอดีต เป็นการปั้นขึ้นเพื่อเป็นของใช้ภายใน ครัวเรือน ส่วนมากใช้พื้นฐานของลายไทยเป็น หลักแต่นำมาประยุกต์ให้เข้ากับพื้นผิวบนดินเผา และลวดลายบางส่วนจนเป็นเอกลักษณ์ของเกาะ เกร็ด ซึ่งนิยมทำลวดลายเพียงแค่ว่าที่คอและไหล่ ของภาชนะ อาทิ โอง หม้อน้ำ ด้วยลวดลาย แบบง่าย ๆ ใช้เทคนิคการแกะพิมพ์ลายลงบน หนามทองกลางป่า หรือ นมทองกลาง แล้วจึง นำดินที่ทำเป็นส่วนลวดลายมากตบ เกิดเป็น ลวดลายนำไปปะติดกับโองอีกครั้งหนึ่ง หรือ ลายอีกประเภทคือ ลายขีด จะใช้วัสดุใกล้เคียงตัวขีด ลวดลายง่าย ๆ ลงบนไหล่ของโองน้ำ การตบ แต่งลวดลาย เมื่อรอขึ้นแห้งกำลังดีก็ขัดพื้นผิว ให้เรียบและรองนแห้ง ก็นำไปเข้าเตาเผา

สำหรับเอกลักษณ์ที่ไม่เหมือนที่ใดอีกสิ่งหนึ่งนั่นคือโองน้ำ โองเกาะเกร็ดในอดีต จะมีขนาดใหญ่ แบ่งเป็นหลาย ขนาด โองใหญ่ โองกลาง จนถึง โองพลูซึ่งมีขนาดเล็กที่สุด

งานเอกลักษณ์ดั้งเดิมของเกาะเกร็ด

การเกิดเป็น ชุมชนเรียนรู้หัตถกรรม

ชุมชนไม่เคยจดทะเบียนชื่ออย่างเป็นทางการ แต่เมื่อปี 2562 ได้เข้าร่วมกิจกรรมกับ สถาบันส่งเสริมศิลปหัตถกรรมไทย หรือ สศท. (ชื่อเดิม ศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพระหว่างประเทศ (องค์การมหาชน) หรือ ศ.ศ.ป.) ได้รับการตั้งชื่อเป็น ชุมชนเรียนรู้หัตถกรรม

เครื่องปั้นดินเผาเกาะเกร็ด และจากการทำกิจกรรมอบรมได้ตกผลึกชื่อชุมชนที่ต้องการประชาสัมพันธ์ให้นักท่องเที่ยวรู้จักว่า ASAMON (อาซามอนหรืออาซาโมน) แปลว่า “จะไปตลาดมอญ” ชื่ออื่นๆเช่น ชุมชนเกาะเกร็ด หมายถึงถึงพื้นที่ทั้งเกาะเกร็ด สำหรับชุมชนหมู่ 1 ที่เป็นแหล่งงานเครื่องปั้นดินเผาที่เป็นชุมชนเรียนรู้หัตถกรรม มีชมรมที่ตั้งขึ้นมาเพื่อรวมตัวคนในชุมชนชื่อว่า ชมรมรักษ์มอญเกาะเกร็ด

คนรุ่นใหม่ ที่เป็นก้าวต่อไปของ ชุมชนเรียนรู้หัตถกรรมเกาะเกร็ด คือ คุณพงษ์พันธุ์ ไชยนิล ทายาทช่างศิลปหัตถกรรม ปี 2560 สาขาเครื่องปั้นดินเผาเกาะเกร็ด (ดินมอญ)ที่ เปิดร้านบ้านดินมอญอยู่ในเกาะเกร็ด ปัจจุบัน คุณ

พงษ์พันธุ์ เป็นประธานชมรมรักษ์มอญเกาะเกร็ด ครอบครัวของคุณพงษ์พันธุ์ ทำเรื่องปั้นดินเผาเกาะเกร็ดมากกว่า 200 กว่าปี และคุณพงษ์พันธุ์ เป็นรุ่น 5 ที่ทำเครื่องปั้นดินเผา โดยนำความรู้ที่ได้จากการศึกษาวิทยาลัยช่างศิลป์ ลาดกระบัง มาสร้างสรรค์ด้านเครื่องปั้นดินเผา นำลายไทย และการเขียนทอง มาผสมผสานให้ได้ชิ้นงานที่มีชิ้นเดียวในโลกที่ไม่เหมือนใครและไม่มีใครทำ

คุณพงษ์พันธุ์ เล่าให้ฟังว่า “...ทำงานเครื่องปั้นดินเผาครั้งแรกตอนอายุ 11 ปี เริ่มจากเป็นช่างแกะสลักกับคุณย่า...ทำมาเรื่อยๆจนได้ไปเรียนที่ช่างศิลป์ ก็ทำทุกวัน ไม่เคยได้หยุด เพราะได้เงินจากคุณย่าเป็นค่าขนมมาตลอด จนวันนึงคุณย่าทำไม่ไหวเพราะอายุมาก ผมเลยทำแทน เลย์รู้ขั้นตอนทั้งหมดว่ามันยาก... เลย์คิดใหม่ทำใหม่ สร้างคุณค่าของชิ้นงานจนมีมูลค่า เป็นหลักพัน หลักหมื่น หลักแสน ใช้ ลายไทยเขียนลงบนงานเครื่องปั้นดินเผา ทำให้ดูสวยงามและแปลกตา จนทำให้ โรงแรมแมนดารินโอเรียลเต็ลกรุงเทพฯ นำสินค้าไปวางจำหน่ายที่ร้านขายของที่ระลึกของ โรงแรม...จนเป็นสินค้าที่ขายดีที่สุดของ โรงแรม ลูกค้าแต่ละคนชื่นชมและซื้อไปเป็นที่ระลึกเพราะ ทุกชิ้นมีชิ้นเดียวในโลก ลูกค้าส่วนมากจะเป็นคนดังระดับโลก เชื้อพระวงศ์ ดาราฮอลลีวูด ศิลปินต่างชาติ เศรษฐีระดับโลก

และทุกๆคนก็บอกเป็นเสียงเดียวว่า มันไม่น่าจะเป็นฝีมือของมนุษย์ เพราะมันละเอียดมากๆ ไม่เคยเห็นงานแบบนี้มาก่อน จนได้รับเชิญไปสาธิตงานเครื่องปั้นดินเผา ในงาน World Travel Mart 2017 ที่ลอนดอน ประเทศอังกฤษ ในนาม Open to the new sheds (สิ่งใหม่ๆที่ต่างชาติยังไม่เคยเห็นในประเทศไทย) และออกงานร่วมกับ ศ.ศ.ป. (ปัจจุบันคือ สศท.)

ตลอด” ท่านที่สนใจสอบถามข้อมูล
เพิ่มเติม สามารถสอบถามโดย
ตรงที่ เบอร์ติดต่อ 063 527 4175,
Line: cottono2 หรือ
Facebook: บ้านดินมอญ,
panchanil, salmon

บ้านดินมอญ

@baandinmon · แต่งบ้าน

ส่งข้อความ

สถานที่สำคัญและสิ่งแวดล้อม

วัดปรมย์ยิกาวาส

วัดปรมย์ยิกาวาส [ปะ-ระ-ไม-ยิ-กา-วาท]
เป็นพระอารามหลวงชั้นโท ชนิดวรวิหาร ตั้งใน
หมู่ที่ 7 บ้านโอง่าง ตำบลเกาะเกร็ด อำเภอปาก
เกร็ด จังหวัดนนทบุรี เป็นวัดโบราณ น่าจะสร้าง
หลังจากพระเจ้าท้ายสระโปรดให้ขุดคลอง เมื่อ
พ.ศ. 2264 ชาวเรือเรียก วัดปากอ่าว จนปี พ.ศ.
2307 พม่าบุกยึดเมืองนนทบุรี กลายเป็นวัดร้าง
เมื่อปี พ.ศ. 2317 ชาวมอญที่อพยพมาในรัชสมัย
สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชได้บูรณปฏิสังขรณ์

ใหม่ คนมอญเรียกว่า "เกี่ยมูเกียะเต็ง" (มอญ: **ဘမုၼ်ဂဒုၼ်** แปลว่า วัดแหลม[ที่ยื่นไปในน้ำ]) นับเป็นวัดสำคัญวัด

หนึ่งของเกาะเกร็ดตั้งอยู่บริเวณหัวแหลมของเกาะเกร็ด เป็นเจดีย์ทรงรามัญสีขาว มีผ้าแดงผูกบนยอดเจดีย์ ซึ่งกล่าวกันว่า
ผ้าแดง คือ สัญลักษณ์อย่างหนึ่งของวัฒนธรรมรามัญ เป็นศิลปะแบบมอญแท้ เจดีย์ก่ออิฐถือปูน ฐานแปดเหลี่ยมย่อม
ยอดเจดีย์มีฉัตรทรงเครื่อง 5 ชั้น อย่างมอญ สร้างโดยชาวมอญที่อพยพมาพึ่งพระบรมโพธิสมภาร ปลายกรุงศรีอยุธยา อายุ
ราว 300 ปี เป็นสัญลักษณ์ของเกาะเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ที่เผยแพร่ไปทั่วโลก

ในปี พ.ศ. 2417 พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินทอดกฐินวัดมอญ 4 วัด ได้แก่
วัดปากอ่าว วัดรามัญ (วัดเกาะพญาเจ่ง) วัดบางพัง และวัดสนาม (สนามเหนือ) ต่อมาทรงเห็นว่าวัดปากอ่าวทรุดโทรมมาก
จึงโปรดเกล้าฯ ให้ปฏิสังขรณ์วัดใหม่ทั้งวัดโดยรักษารูปแบบมอญไว้ เพื่อถวายเป็นพระราชกุศล สนองพระคุณพระเจ้า
บรมมหารัชมังคลาจารย์ กรมสมเด็จพระสุตรางกูรราชประยูร ผู้ทรงอภิบาลพระองค์มาแต่ทรงพระเยาว์ และได้พระราชทานนาม
วัดว่า วัดปรมย์ยิกาวาส ซึ่งมีความหมายว่า "วัดของพระบรมอัยิกา"

สิ่งสำคัญภายในวัดมีพระอุโบสถที่มีภาพจิตรกรรมฝาผนังแบบไทยประยุกต์ บานประตูหน้าต่างประดับ ลายปูนปั้น
เขียนด้วยสี กำแพงแก้วรอบพระอุโบสถมีลวดลายที่สวยงาม เป็นกำแพงเหล็กอย่างดีทำมาจากยุโรป อีกทั้งด้านหลังพระ
อุโบสถมีพระเจดีย์รูปทรงแบบมอญซึ่งพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวได้เสด็จพระราชดำเนินมาทรงบรรจุพระ
บรมสารีริกธาตุที่เจดีย์นี้ เมื่อปี พ.ศ. 2427 และใกล้กันนั้นมีพระวิหารซึ่งเป็นที่ประดิษฐานพระพุทธรูปไสยาสน์ขนาดใหญ่เป็น

ที่สามในอำเภอปากเกร็ด ส่วนด้านหน้าพระวิหารเป็นที่ประดิษฐานพระพุทธรูปหินอ่อน ซึ่งพระปฏิมากรชานชีวะสุนทูลเกล้าฯ ถวายพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว และมี "พระนันทมุนี" เป็นพระพุทธรูปปางขัดสมาธิเพชร หน้าตักกว้าง 1 เมตร สูง 1.65 เมตร หล่อด้วยโลหะ พระศาสนโสภณ (อ่อน) เจ้าคณะมณฑลกรุงเทพฯสร้างเป็นพระพุทธรูปประจำเมืองนนทบุรี พระยาราชสงครามเป็นผู้อัญเชิญมาประดิษฐานไว้ด้านใต้พระวิหารพระพุทธไสยาสน์

วัดปรมัยยิกาวาสวรวิหาร มีประเพณีของเมืองสืบมาว่า เมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดนนทบุรีย้ายมาดำรงตำแหน่งใหม่ ได้จัดพิธีรับอย่างเป็นทางการพร้อมมีพิธีนมัสการพระพุทธรูปประจำเมืองนนทบุรีที่วัดแห่งนี้ สร้างขึ้นในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เพื่อเป็นพระพุทธรูปประจำจังหวัดนนทบุรีประดิษฐานอยู่ในตู้กระจก ใต้ฟ้าไล ด้านหลังพระวิหารแห่งนี้ด้วย วัดมอญเก่าแก่แห่งนี้มีต้นไม้ใหญ่ให้ร่มเงามากมาย ทั้งยังมีม้านั่งสำหรับชมทัศนียภาพอันสวยงามริมเกาะ

วัดฉิมพลี

วัดฉิมพลีสุทธาวาส คนมอญเรียกวัดนี้ว่า เพี้ยะโต๊ เป็นวัดราชวรวิหาร สังกัดคณะสงฆ์ฝ่ายมหานิกาย ตั้งอยู่ในหมู่ที่ 1 บ้านลัดเกร็ด ตำบลเกาะเกร็ด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี มีปูชนียวัตถุที่สำคัญ คือ อุโบสถขนาดเล็กแต่มีความงดงามเป็นเลิศ มีเจดีย์ย่อมุมไม้สิบสองและเจดีย์องค์เล็ก 4 องค์ล้อมเจดีย์องค์ใหญ่

วัดฉิมพลีสุทธาวาสสร้างขึ้นในสมัยอยุธยา ชื่อเดิมคือ วัดป่าฝ้าย ถูกทิ้งร้างไปพร้อมกับวัดป่าเลไลยก์ที่อยู่ติดกัน จากนั้นสันนิษฐานว่าพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัยได้ทรงบูรณปฏิสังขรณ์และพระราชทานนามใหม่ว่า วัด

ฉิมพลี เนื่องจากพระนามเดิมของรัชกาลที่ 2 คือ เจ้าฟ้าชายฉิมและตราพระราชลัญจกรของพระองค์เป็นรูปครุฑ ส่วนคำว่า สุทธาวาส ที่พวงท้ายนั้นคล้ายชื่อเดิมของวัดสุทัศน์คือ วัดมหาสุทธาวาส ซึ่งเป็นวัดที่รัชกาลที่ 2 ทรงทำนุบำรุง

อุโบสถขึ้นชื่อว่างดงามที่สุดในจังหวัดนนทบุรี เป็นโบสถ์แบบมหาอุดที่ยังรักษาสถาปัตยกรรมแต่ครั้งกรุงศรีอยุธยาไว้ได้มาก มีขนาด 5 ห้อง หน้าบันจำหลักไม้เป็นรูปเทพทรงราชรถล้อม รอบด้วยลายดอกไม้ ยอดมณฑป ชุ่ม

ประตู่และชุ่มหน้าต่างเป็นแบบหน้านาง ฐานพระอุโบสถโค้งแบบเรือสำเภา มีพระประธานและพระพุทธรูปทรงเครื่องน้อยแบบอยุธยา แต่ได้ถูกคนร้ายลักลอบขโมยไปทั้งสององค์

เจดีย์ตั้งอยู่ด้านเหนือพระอุโบสถ เป็นเจดีย์ย่อมุมไม้สิบสององค์ใหญ่โดยมีเจดีย์องค์เล็กอีก 4 องค์ล้อมรอบทั้งหมด นอกจากนี้ยังมีตุ๊กตาจีนขนาดใหญ่ตั้งอยู่ข้างประตูกำแพงพระอุโบสถ ใบเสมาทำจากหินชนวนที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในปากเกร็ด บานประตู่เขียนลายทองรดน้ำภาพเสี้ยววง

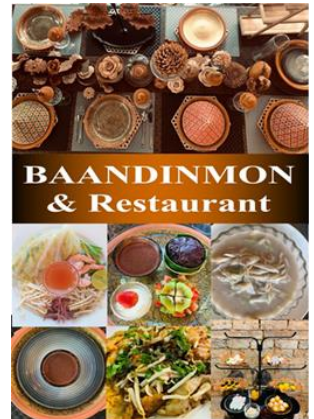
วัดไผ่ล้อม

เป็นวัดโบราณที่สร้างมาตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา เป็นวัดมอญที่อยู่กลางระหว่าง วัดมอญอีก 2 วัด คือวัดปรมัยยิกาวาส และวัดเสาชิงทอง มีเจดีย์มอญที่มีความงดงาม องค์พระเจดีย์ประดิษฐานอยู่บนฐานใหญ่ รอบฐานในทิศทั้งแปด มีซุ้มประดิษฐานพระพุทธรูปประจำวัดแบบมอญ ทั้ง 8 ทิศ กำแพงแก้วล้อมรอบพระธาตุรามัญเจดีย์ มีโบสถ์ที่งดงามมาก ลายหน้าบันจำหลักไม้เป็นลายดอกไม้ มีคันทวย และบัวหัวเสาที่งดงามเช่นกัน หน้าโบสถ์มีเจดีย์ขนาดย่อมสององค์รูปทรงคล้ายมะเฟือง ฐานสี่เหลี่ยมย่อมุมสิบสอง ประดับลายปูนปั้น

บ้านดินมอญ

เป็นพิพิธภัณฑ์แหล่งท่องเที่ยวที่เปิดให้นักท่องเที่ยวเข้ามาเยี่ยมชมบ้านมอญโบราณ และเตาเผาโบราณ รวมทั้งจัดเป็นสตูดิโอโชว์ผลงานเครื่องปั้นดินเผาอันวิจิตรงดงาม สินค้าทุกงานเป็นการผลิตแบบแฮนด์เมด ที่ต้องใช้เวลา และที่บ้านดินมอญจะมีลายพิเศษ คือ ลายก้างปลา ที่มีเพียงแห่งเดียวเท่านั้น เป็นงานศิลปะชิ้นเอก ที่รอให้ทุกคนเข้ามาสัมผัสกับคำว่า “มอญคราฟต์” ปัจจุบันได้เปิดจำหน่ายอาหาร และขนมสูตรโบราณของเกาะเกร็ดให้ทุกท่านได้ลองชิม

ลุงติดินเปรอะ

เอกลักษณ์ของเกาะเกร็ดก็คือ “ย่านโรงปั้น” ซึ่งเมื่อเดินเข้ามาถึงจุดที่แสดงป้ายบอกทางย่านโรงปั้น จะพบกับบ้านแรก คือ “ลุงติ ดินเปรอะ เกาะเกร็ด” ซึ่งคุณลุงติ มีการสาธิตการปั้นเครื่องปั้นดินเผาให้ดู และยังรับสอน ตลอดจนให้นักท่องเที่ยวที่สนใจได้ทดลองปั้นเองอีกด้วย โดยเสียค่าปั้นเป็นค่าดิน ในราคาที่ไม่แพง เพราะ

นอกจากจะได้ทดลองฝึกปั้นและแกะสลักด้วยตัวเองแล้วยังได้ผลงานกลับไปเป็น ของที่ระลึกอีกด้วย

บ้านศิลปะสยาม

ที่นี่เป็นแหล่งเรียนรู้ สร้างสรรค์ และแบ่งปันมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมบน “เกาะเกร็ด” ชั้นล่างของตัวบ้านแห่งนี้ถูกจัดทำขึ้นเพื่อเล่าเกี่ยวกับเรื่องราวต่าง ๆ ของ “รามเกียรติ์” โดยนักท่องเที่ยวสามารถถ่ายรูปได้ตามอัธยาศัย นอกจากนี้แล้วยังมีลานสำหรับทำกิจกรรมต่าง ๆ และมุมจำหน่ายเครื่องดื่ม ส่วนด้านบนของตัวบ้านก็มีของที่ระลึกที่เกี่ยวกับโขนและตัวละครเรื่อง “รามเกียรติ์” และงานฝีมือต่าง ๆ วางจำหน่ายอีกด้วย

ศูนย์หัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผา (OTOP)

แหล่งข้อมูลสินค้าโอท็อป (OTOP) หนึ่งในผลิตภัณฑ์ประเภทเครื่องปั้นดินเผาที่มีชื่อเสียง เป็นผลิตภัณฑ์ที่ทำมาจากดินเหนียวท้องถิ่น การทำเครื่องปั้นดินเผาสืบทอดมาจากบรรพบุรุษชนชาติมอญที่อพยพเข้ามาในประเทศไทย ในปัจจุบันเครื่องปั้นดินเผากะเหรี่ยงได้พัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ให้มีความทันสมัยมากขึ้น ซึ่งทำให้ผลิตภัณฑ์มีมูลค่าเพิ่มเป็นที่ต้องการของตลาดมากขึ้นด้วย

สมุนไพรบ้านยาสา

ภูมิปัญญาที่สืบทอดจากรุ่นสู่รุ่นมากกว่า 30 ปี เป็นสินค้าสมุนไพรทำมือ หอมสมุนไพรแท้ ๆ สูตรต้นตำหรับโบราณ ร้านเก่าแก่ของเกาะเกร็ด

ชมสวนสมุนไพรหลากหลาย

มีนิทรรศการเล็ก ๆ ที่บอกเล่าเรื่องราวของชุมชนชาวมอญบนเกาะเกร็ด พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติที่แสดงให้เห็นถึงวิถีชีวิตอันเรียบง่ายและภูมิปัญญาของคนไทยในสมัยก่อน เป็นแหล่งรวบรวมศิลปวัฒนธรรมหลากหลายวิถีชีวิตภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปกรรม จิตรกรรม และหัตถกรรม อาหารพื้นบ้านและเครื่องดื่มสมุนไพร ชมไม้ดอกนานาพันธุ์ มีเนื้อที่ 8 ไร่ และสวนผลไม้ การเข้าชมบริจาคบำรุงสถานที่ตามศรัทธาใช้เวลาในการเข้าชมประมาณ 1 ชม.

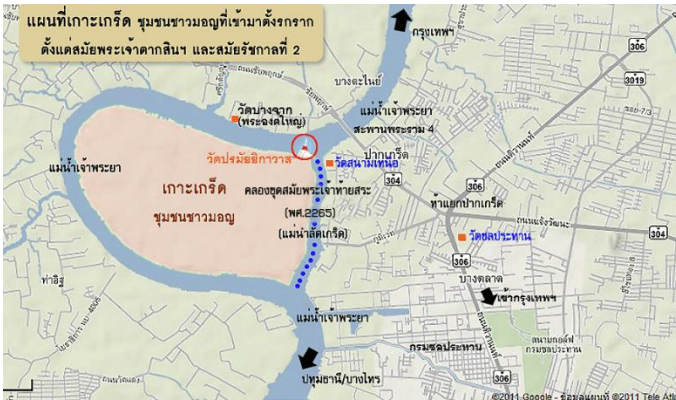
หมู่บ้านโองอ่าง

ตลาดขายของย้อนยุคในสมัยโบราณหลายอย่างไม่ว่าจะเป็น ขนมไทยสมัยโบราณหาทานยาก หรือขนมสมัยเมื่อ 20 กว่าปีที่แล้ว หม้อดินเผา เครื่องปั้นดินเผา ขนมน้ำตาลปั้นที่ปั้นเป็นรูปต่างๆ

เส้นทางท่องเที่ยวเรียนรู้ชุมชนหัตถกรรม

- เยี่ยมชมงานหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผา ณ บ้านดินมอญ (บ้านคุณพงษ์พันธ์ ไชยนิล) จัดทัวร์แบบปิด เหมารวม Work shop + Dinner + ชมชุดการแสดง ชมบ้านทรงไทยโบราณ เต้าเผาโบราณ และมินิมิวเซียม
- กิจกรรม Work shop การปั้นดินเป็นดอกกุหลาบ ใช้เวลา 1-2 ชม. รองรับคนได้ 10-20 คน
- เยี่ยมชมบ้านโชน และทำ Work shop เขียนลายลงบนโมเดล บ้านศิลป์สยาม ครูสุทธิวุฒิ / ใช้เวลา 1-2 ชม.
- กิจกรรม Work shop การทำขนมไทย ขนมมงคล ใช้เวลา 1-2 ชม.
- แวะร้านอาหารแพ่ควมือ ที่สามารถลงมือตัวเอง และชงเอง ภายในร้านตกแต่งด้วยเครื่องปั้นดินเผา เซตการคั่วและชงกาแฟเอง ราคาเซตละ 200 บาท ทานได้ 3-4 แก้ว
- มีพาสปอร์ตให้นักท่องเที่ยวใช้สะสมตราประทับตามจุดกิจกรรมต่าง ๆ และร้านค้า เป็นพาสปอร์ตที่ ม.1 ทำขึ้นเอง แต่ตอนนี้ยังไม่ใช้อย่างเป็นทางการ เริ่มใช้จริงช่วงปลายปี

การเดินทางมายังเกาะเกร็ด

40 บาท) การไปเกาะเกร็ดต้องนั่งเรือข้ามฟาก จากตลาดปากเกร็ด เข้าซอย แจ้จ้วฒนะ - ปากเกร็ด 4 สังเกตจะเห็นห้างเทสโก้โลตัสอยู่หน้าซอย และมีวินมอเตอร์ไซด์จอดอยู่ เข้าไปในซอย แจ้จ้วฒนะ-ปากเกร็ด 4 ตรงมาที่วัดสนามเหนือ เพื่อนั่งเรือข้ามฟากไปที่เกาะเกร็ด

การเดินทางมาเกาะเกร็ดมาได้ไม่ยาก เลือกเดินทางได้ทั้งรถเมย์ รถตู้ประจำทาง ปลายทางตลาดปากเกร็ด แท็กซี่ หรือ รถยนต์ส่วนตัว (มีที่จอดรถที่วัดสนามเหนือและที่จอดรถเอกชนให้บริการ ราคาประมาณ 30-

บทที่ 2

กระบวนการผลิตเครื่องปั้นดินเผาเกาะเกร็ด

ดิน ดินเป็นหัวใจสำคัญของเครื่องปั้นดินเผาเกาะเกร็ด เนื้อดินที่เหมาะสมจึงต้องมีลักษณะเหนียว มีสีนวลปนเหลืองหรือสีไม่ดำเกินไป เนื้อดินจับเป็นก้อนแน่นไม่ร่วนซุย เดิมทีดินที่มีคุณภาพดีเช่นนี้หาได้ทั่วไปในเกาะเกร็ด แต่ปัจจุบันดินเหล่านี้เริ่มหายากขึ้นเนื่องจากเจ้าของที่นาหรือที่สวนมักจะไม่ ขายให้แก่ช่างปั้น ทำให้ช่างปั้นต้องออกหาซื้อดินจากที่อื่น เช่น ดินฝั่งตรงข้ามเกาะเกร็ดซึ่งมีคุณภาพใกล้เคียง หรือดินบริเวณ จังหวัดปทุมธานี ซึ่งจะต้องหาซื้อในช่วงปลายฤดูฝนประมาณ เดือน 11 เพื่อให้ได้ดินที่อุ้มน้ำฝนไว้ทำให้เนื้อดินไม่แข็ง การหมักดิน หรือการนำเอาดินที่ขุดมาไปตากแดดตาก ฝนทิ้งไว้ระยะหนึ่ง อาจจะมีการรดน้ำให้ดินชุ่มฉ่ำอยู่เป็นระยะ จากนั้นจึงจะเข้าสู่ขั้นตอนการย่ำดิน โดยนำดินมาวางแผ่ลง บนพื้นที่มีทรายรองรับเพื่อไม่ให้ดินติดกับพื้นโรงงาน แล้วใช้ ควายเดินย่ำไปมาบนกองดิน ขณะควายย่ำบนดินนั้นก็ต้อง คอยเอาน้ำรดดินเสมอ เพื่อให้ดินนิ่มตัวและผสมผสานกันได้ง่าย และช่วยให้ควายก้าวขาได้สะดวกในระหว่างควายย่ำดินนั้น จะต้องคอยระวังนำถังไป รองมูลควายไม่ให้ตกลงบนดิน เพราะถ้ามูลควายตกลงไปในดินจะทำให้ซากวัชพืชที่มีอยู่ในมูลควายเข้าไปปนอยู่ในเนื้อดินที่ จะใช้ปั้น การย่ำดินจะใช้เวลาประมาณ 7 วัน วันละ 2 ชั่วโมง จึงจะได้ดินที่มีความเหนียวเป็นเนื้อเดียวกัน

ต่อจากนั้นรวมดินเข้าเป็นกองดินใหญ่ เก็บไว้โดยการใส่ใบตองแห้งคลุม และคอยพรมน้ำเพื่อมิให้ดินแข็ง เมื่อจะใช้งานจึงแซะดินเป็นแผ่นๆ นำออกมาเท่าที่ต้องการจะใช้งานคนมอญเรียกว่า “เซต้าย” ใช้เท้าเหยียบให้ดินนั้นละเอียดเข้ากันและเหนียวพลิกกลับกองดินไปมาอีก 2-3 ครั้ง จนกว่าจะเห็นว่าใช้งานได้ดีแล้วเหยียบเป็นกองกลมแบน ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ 2 เมตร และสูงประมาณ 50 เซนติเมตรการเหยียบดินเช่นนี้เป็นการแสดงความสามารถของผู้เหยียบ ว่านอกจากสามารถเหยียบให้ได้ดินที่มีความเหนียว ดีแล้ว ยังจะต้องให้ได้กองดินรูปร่างกลมสวย และใช้เท้าเหยียบให้เป็นเหมือนรูปดอกไม้ นักเหยียบดินฝีมือดีจะทำกองดินได้ เหมือนรูปดอกไม้กลมขนาดใหญ่ได้อีกด้วย ซึ่งในปัจจุบันได้มีเครื่องจักรสำหรับโม่ผสมดิน จนไม่มีเหลือการเหยียบกองดิน ด้วยแรงคนและควายให้เห็น

กรรมวิธี และขั้นตอนการผลิตเครื่องปั้นดินเผาเกาะเกร็ด

(ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ครูศรีเมือง ทรรทุรานนท์ ครูศิลป์ของแผ่นดิน ปี 2561)

- 1) นำดินละเอียด หมักไว้ 1-2 คืน เพื่อให้ดินยุ่ย นำไปปั้นจนได้โคลนชั้น ๆ และนำไปกรองด้วยตะแกรง 3 ชั้น อัดดินใส่ถัง แยกน้ำและเนื้อดิน และนำดินเข้าเครื่องโม่จนเป็นเนื้อเดียวกัน นวดดินเพื่อไล่ฟองอากาศ สมัยก่อนการ

นวดดินนี้จะใช้ควาย 6 ตัว ย่ำดินระหว่างย่ำต้องคอยรดน้ำเพื่อให้ดินนิ่มและผสมเข้ากันได้ง่ายควายจะไม่เหนียวมาก ขั้นตอนการย่ำดินตอนควายย่ำนี้จะผสมทรายเข้าไปด้วย เพื่อให้เครื่องปั้นมีความแกร่งไม่ร้าวง่าย

- 2) เตรียมดินที่ใช้ในการขึ้นรูปเครื่องปั้นดินเผา คือ การขุดดินหรือการตีกลอนมอญ เรียกว่า “ตักกลอน” กลอน ภาษามอญ แปลว่า งูเหลือม ซึ่งลักษณะที่ขึ้นรูปมีลักษณะคล้ายงูเหลือม โดยทำดินเป็นท่อนกลมยาว เนื่องจากการขึ้นรูปเครื่องปั้นดินเผา เกาะเกร็ดจะขึ้นด้วยวิธีขุดดิน (Coiling) นำดินมาขดเป็นรูปทรงกระบอก

- 3) ขึ้นรูปเครื่องปั้นดินเผา ช่างปั้นจะใช้ผ้าชุบน้ำแต่งขึ้นรูปหุ่น ในอดีตต้องใช้สองคนในการขึ้นรูป คนแรกคือช่างปั้น คนที่

สองคือคนหมุนแป้น ซึ่งเป็นลูกศิษย์ ช่างปั้น ปัจจุบันหันมาใช้แป้นหมุนไฟฟ้า สามารถปั้นได้เพียงคนเดียว การใช้แป้นหมุน แป้นหมุน ใช้สำหรับขึ้นรูปแจกัน โอ่ง อ่าง หม้อ ครก ฯลฯ ตัวแป้นทำจากท่อนไม้ขนาดใหญ่ แต่งเป็นรูปครึ่งวงกลม

รูปร่าง คล้ายลูกข้าง ด้านบนตัดแบนราบ มีไม้กลมแบนอยู่ด้านบนเหมือน ลูกข้างหัวแบน แป้นหมุนจะมีเส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ 50 – 60 เซนติเมตร ด้านล่างคว้านเป็นรูปกลมเส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ 10 เซนติเมตร ลึกประมาณ 30 – 40 เซนติเมตร

การตั้งแป้นหมุน ต้องขุดดินเป็นหลุมให้มีขนาดใหญ่กว่าตัวแป้นเล็กน้อย ตรงกลางหลุมมีหลักไม้ทำจากไม้เนื้อแข็ง ปักแน่นอยู่ในดิน หลักนี้ต้องตั้งให้ตรงที่สุด เมื่อนำแป้นมาสวมแล้วแป้นต้องหมุนได้คล่อง ได้สมดุล ไม่สั่นคลอน เมื่อนำแป้น มาสวมบนแกนไม้แล้ว แป้นจะลอยตัวสูงกว่าระดับพื้นดินประมาณ 7 – 10 เซนติเมตร ให้อยู่ในระดับพอเหมาะกับการทำงาน ในอดีตต้องใช้แรงงานคนในการหมุนแป้น แต่ปัจจุบัน ใช้เป็นแป้นที่หมุนด้วยมอเตอร์ไฟฟ้า ผ้าคลุมดิน ขณะที่ผลงานยังไม่เสร็จ ต้องเตรียมผ้า ฝาไว้สำหรับใช้คลุมดินไม่ให้ดินแห้งแข็งเร็วก่อนกำหนด หรือในขณะปั้น ช่างปั้นจะใช้ผ้าเปียกน้ำจับดิน โดยผ้าที่ใช้เป็นผ้าดิบ มีขนาดใหญ่กว่าผ้าเช็ดหน้าเล็กน้อย มาพับทบกันเป็นรูปผืนเล็กยาวให้มีส่วนกว้างประมาณ 7 เซนติเมตร ขณะปั้นต้องจุ่ม น้ำให้ผ้าเปียกอยู่เสมอ การใช้ผ้าจับ จะทำให้ผิวของเครื่องปั้นเนียนสวยไม่เป็นคลื่นเป็นรอยมือ ทำให้การจับดินขึ้นรูป สะดวก เพราะผ้าลื่นช่วยลดการเสียดสีของดิน และมือได้อย่างดีทำให้การปั้นทำได้รวดเร็วขึ้น

อ่างน้ำ ขณะปั้นต้องมีอ่างน้ำขนาดเล็ก 1 ใบ อยู่ด้านขวามือของช่างปั้น เอาไว้ให้ช่างใช้ผ้าจุ่มน้ำให้เปียกอยู่ตลอดเวลา และใช้ล้างมือเมื่อดินติดมือมากจนทำงานไม่สะดวก หอยกาบ เลือกฝายหอยกาบน้ำจืดขนาดใหญ่ประมาณ ฝ่ามือ เป็นหอย 2 ฝา ที่พบได้มากในแม่น้ำเจ้าพระยาตอนเหนือ หอยกาบนี้ใช้แต่งผนังภายในภาชนะให้เรียบ โดยใช้มือซ้ายจับไม้วง มือขวาจับหอยกาบ ทั้งสองมือประกอองขึ้นงาน ขณะหมุนแป้น โดยวางน้ำหนักมือทั้งสองข้างให้เท่ากันไม่ให้ผนังโป่งออกหรือยุบเข้าจนเสียทรง ไม้ปลายแหลม เป็นไม้กลม ยาวประมาณ 80 เซนติเมตร ปลายเรียวแหลมใช้

สำหรับแต่งส่วนล่างของเครื่องปั้น ทางดินส่วนเกินรอบนอกของกันเครื่องปั้นให้กลมเรียบ และแต่งผนังด้านล่างของเครื่องปั้นให้เรียบร้อยยิ่งขึ้น

ลวดหรือเชือกตัดดิน เป็นเส้นลวดหรือเส้นด้ายขนาดเล็กใช้สำหรับตัดเครื่องปั้นขนาดใหญ่ ที่ไม่ต้องใช้กระดาน

รองขณะปั้นออกจากตัวปั้น ความยาวของเส้นลวดหรือเส้นด้ายนี้ประมาณ 30 เซนติเมตร เหล็กขูด หรือไม้ขูด ใช้สำหรับตกแต่ง ขีด ปาด เขียน ลวดลายบนภาชนะ ถ้าเป็นเหล็กนิยมใช้เหล็กลานนาฬิกาที่เสียแล้ว ถ้าเป็นไม้จะใช้เปลือกไม้ไผ่ เหลาสองด้านให้แบน เรียบ คล้ายมีดยาวประมาณ 20 เซนติเมตร กะลา เป็นกะลามะพร้าวขนาดใหญ่ แต่มีความหนา นำมาตัดแต่งขอบให้เรียบเป็นมัน ใช้สำหรับขีดแต่งและเกลากผิวของเครื่องปั้นขนาดใหญ่ เช่น โอ่ง ให้มีผิวมันเรียบขึ้นตอนการเตรียมพื้น พื้นสำหรับใช้เผาเครื่องปั้น แต่เดิมใช้พื้นไม้เบญจพรรณและถ้าต้องการใช้ไฟแรงก็จะ เปลี่ยนไปใช้ไม้ตาตุ่ม แต่ปัจจุบันชาวบ้านหันไปใช้เศษไม้จาก โรงเลื่อย และทางมะพร้าวแห้งสำหรับเร่งให้ไฟแรงแทนไม้ ตาตุ่ม และมีหลายโรงปั้นที่หันไปใช้

เตาเผาสมัยใหม่เดินเครื่อง

- 4) เครื่องปั้นที่ปั้นได้ตามรูปทรงที่ต้องการเสร็จแล้ว นำไปตากให้แห้งในที่ร่ม ไม่นำออกตากแดด หรือตากแค่อพอดสำหรับเครื่องปั้นขนาดเล็ก แล้วนำเข้าไปตากในโรงปั้นต่อ เนื่องจากหากตากแดดจนแห้งจะทำให้เครื่องปั้นบิดเบี้ยวเสียรูปทรงได้

- 5) ขูดหรือตกแต่งผิวภายนอกและภายในให้เรียบร้อยในขณะที่ดินหมาด ด้วยไม้ขูดหรือเหล็กขูด หากเป็นโอ่งจะขีดให้มีผิวเรียบด้วยลูกสะบ้าหรือหิน ให้เงางาม

- 6) นำเครื่องปั้นดินเผามาตกแต่งลวดลายลวดลาย วิจิตรตามต้องการ ด้วยการใช้อุปกรณ์ต่าง ๆ นำมากรีดหรือขูดเป็นลวดลายต่าง ๆ จากนั้นจึงนำไปเผาจนได้เป็นงานเครื่องปั้นดินเผาสีส้มอิฐสวยงาม ที่รู้จักกันในชื่อของ ในปัจจุบันถ้าเป็นดินเผาของเกาะเกร็ด ทั่วโลกจะรู้จักว่าเป็นเครื่องปั้นดินเผาที่เผาออกมาเป็นสีส้มหรือเรียกว่า Terracotta Tray นั้นเอง

- 7) การเผา หลังจากขึ้นรูป ตากแห้ง และแกะลายแล้ว จึงนำชิ้นงานมาเผาในเตาเผา เตาเผาที่ใช้ มี 2 แบบคือ เตาโบราณ ใช้พื้นจากธรรมชาติ ให้ความร้อนประมาณ 750-900 องศาเซลเซียส ใช้เวลาเผา 3-4 วัน

เตาไฟฟ้าหรือเตาแก๊ส ให้ความร้อนประมาณ 850-1000 องศาเซลเซียส ใช้เวลาเผา 2-3 วัน

เตาเผาสมัยเก่า ใช้ฟืนเป็นเชื้อเพลิง

เตาเผาสมัยใหม่ใช้แก๊สหรือไฟฟ้า

วิวัฒนาการของเครื่องปั้นดินเผาเกาะเกร็ด

วิวัฒนาการของเครื่องปั้นดินเผาเกาะเกร็ด ที่เริ่มจากเป็นภูมิปัญญาของชาติพันธุ์มอญที่สืบทอดกันมากกว่า 200 ปีตั้งแต่สมัยอยุธยา(บางส่วนของพม่าในปัจจุบัน)เมื่อเกิดสงครามก็ย้ายถิ่นฐานมาพึ่งพระบรมโพธิสมภารของ สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช ทรงให้ชาวมอญมาตั้งถิ่นฐาน ณ เกาะเกร็ดแห่งนี้ ด้วยดินที่ดีพวกเราเลยผลิตเครื่องปั้นดินเผาเพื่อใช้ในครัวเรือนและแลกเปลี่ยนในหมู่ชาวมอญด้วยกัน เหลือถึงจะค้าขายกับคนไทย เริ่มแรกก็ผลิตเครื่องใช้ในครัวเรือนเช่น โอ่งใส่น้ำ อ่างล้างจาน กระปุก (ใส่กะปิ น้ำตาล ใส่ขมิ้นดินสอพอง) ส่วนงานดินเผาที่สวยงามจะทำเมื่อต้องนำไปเป็นของกำนัลให้กับเจ้านายในพระนคร จึงต้องตกแต่งลวดลายให้สวยงาม จนมีชื่อเสียงถึงความสวยงามจนถึงปัจจุบัน และต่อยอดผลิตภัณฑ์ ในรูปแบบอื่นๆอีกเช่น เครื่องประดับดินเผา โคมไฟ ดินตุ้มน้ำหอม เป็นต้น”

งานประยุต์สร้างสรรค์คนรุ่นใหม่ “บ้านดินมอญ”

นอกจากนี้ กระบวนการผลิต ยังได้เปลี่ยนแปลงตามยุคสมัย โดยได้นำความรู้ และเทคโนโลยี สมัยใหม่มาช่วยในการปรับปรุงกระบวนการทำงาน ให้สะดวก รวดเร็ว เอื้อประโยชน์ในการผลิตให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น

กระบวนการผลิตที่เปลี่ยนแปลงตามยุคสมัย

ดิน และการเตรียมดิน

ในอดีต ใช้ดินในเกาะเกร็ดเป็นหลัก แต่ด้วยระยะเวลาที่ทำมานานทำให้ ดินเริ่มหมด ชาวบ้านไม่ได้ขุดดินขายแล้ว ช่างปั้นเลยต้องซื้อดินจากที่อื่นๆ เช่น ดินสามโคกปทุมธานี ดินลพบุรี ดินนครสวรรค์ เป็นต้น ปัจจุบัน สามารถใช้ได้เลย เพราะเข้าเครื่องนวดดิน และมีดินสำเร็จรูปขาย

การขึ้นรูป

มี 2 แบบคือ

1. ขึ้นรูปด้วยแป้นหมุนมือ
 2. ขึ้นรูปด้วยแป้นหมุนมอเตอร์
- แล้วแต่ความถนัด และจินตนาการการสร้างงานของช่าง

เตาเผา มี 2 แบบคือ

1. เตาโบราณ ใช้ฟืนจากธรรมชาติ ให้ความร้อนประมาณ 750-900 องศาเซลเซียส ใช้เวลาเผา 3-4 วัน
 2. เตาไฟฟ้าหรือเตาแก๊ส ให้ความร้อนประมาณ 850-1000 องศาเซลเซียส ใช้เวลาเผา 2-3 วัน
- ปัจจุบันเมื่อเผาเสร็จ บางส่วนนำมาเพิ่มมูลค่าด้วยการเขียนลายทอง

เทคนิคการขึ้นรูปและสร้างสรรค์ชิ้นงาน ของ บ้านดินมอญ (คุณพงษ์พันธุ์ ไชยนิล)

- 1) ออกแบบชิ้นงาน และคำนวณปริมาณดินให้เหมาะสม
- 2) ขึ้นรูปชิ้นงานโดยใช้แป้นหมุน นำดินที่ผ่านการนวดแล้วมาปั้นขึ้นรูปด้วยแป้นหมุนโดยค่อยๆ ใช้มือบีบดินให้ขึ้นรูปเป็นภาชนะตามต้องการ ระหว่างการขึ้นรูปผลงานหากยังไม่เสร็จเรียบร้อยให้ใช้ผ้าเปียกหรือผ้าหมาดคลุมชิ้นงานไว้เพื่อไม่ให้ดินแห้งแข็งเร็วก่อนกำหนด โดยเทคนิคการขึ้นรูปงานของนายพงษ์พันธุ์จะขึ้นรูปเป็นชิ้นเดียวกันตั้งแต่ต้นจนจบ ไม่แยกจากกันจากงานเครื่องปั้นดินเผาดั้งเดิม
- 3) ใช้หอยกาบหรือหอยแม่น้ำแต่งผนังภายในภาชนะให้เรียบร้อย โดยระมัดระวังให้มีการใช้น้ำหนักมือให้เท่ากันระหว่างขัดชิ้นงานบนแป้นหมุน และนำชิ้นงานไปชุบแต่งพื้นผิวของชิ้นงานให้เรียบเสมอกัน
- 4) เมื่อขึ้นรูปชิ้นงานเสร็จแล้วใช้เส้นลวดขนาดเล็กตัดชิ้นงานขึ้นจากแป้นหมุน นำไปวางผึ่งลมพักไว้ 12 ชั่วโมงหรือจนพิจารณาแล้วว่าชิ้นงานแห้งหรือหมาดพอที่จะแกะลายได้
- 5) ใช้เครื่องมือในการทำลวดลายระหว่างขึ้นชิ้นงาน อาทิ ปลายไม้ เชือก หรืออุปกรณ์อื่นที่สร้างสรรค์สำหรับตกแต่งอย่างเหล็กลานนาฬิกา เป็นต้น นำมา ชีด ปาด เขียน ลวดลายบนภาชนะ โดยการสร้างสรรค์ลวดลายของเครื่องปั้นดินมอญจะมี 3 แบบ คือ ลายที่เกิดจากการขีด ลายที่เกิดจากการฉลุลายโปร่ง และลายที่เกิดจากการกดเพื่อให้เกิดความนูนของเนื้อดิน ระหว่างการขึ้นรูปและการจึ้มลายระมัดระวังอย่าให้ชิ้นงานแห้งเกินไป
- 6) หากเป็นชิ้นงานที่มีฝา ในกรณีที่ชิ้นงานปั้นต้องมีฝา ประเภท ผอบ กระแจะจันทน์ หรือโถ นายพงษ์พันธุ์ใช้เทคนิคการสลักซี่แบบฟันปลา ซึ่งต้องใช้ทักษะเชิงช่างที่อาศัยการออกแบบ ต้องอดทนสูงเพื่อให้ได้ตำแหน่งของสลักซี่ที่พอดีกับตัวผอบ และจัดวางตำแหน่งการปิดที่พอดีระหว่างฝาและตัวผอบ เป็นเทคนิคที่ไม่พบในงานเครื่องปั้นดินเผาแหล่งอื่น

7) นำชิ้นงานฝังลมไว้ประมาณ 5-7 วัน จึงนำมาวาดลายตามแบบร่าง แล้วลงสี โดยนายพงษ์พันธุ์ใช้เทคนิคการเขียนลายที่มีเอกลักษณ์ โดยการเลือกลายรดน้ำ ออกแบบลายด้วยความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการ ด้วยการนำลายไทยแบบดั้งเดิมมาออกแบบให้เกิดลายใหม่อย่างลงตัว เช่น ลายบัวคว่ำบัวหงาย ลายกระจังลายกนก ลายประจายาม เป็นต้น เมื่อเขียนลายเรียบร้อยแล้วนำชิ้นงานไปฝังให้สีแห้ง

8) นำเข้าเตาเผาโดยใช้อุณหภูมิในการเผาประมาณ 800-1,000 องศาเซลเซียส ใช้เวลาประมาณ 1 วัน จากนั้นจึงพักเตาให้ความร้อนค่อยๆ คลายตัวอย่างช้าๆ ซึ่งต้องใช้เวลาอีกประมาณ 1 วัน จึงเสร็จสมบูรณ์

แหล่งที่มาข้อมูล และเอกสารที่ใช้ในการอ้างอิงการจัดทำข้อมูล

- 1) ขั้นตอนการทำเครื่องปั้นดินเผาเกาะเกร็ด, สัมภาษณ์ ครูศรีเมือง วรรณทรานนท์ ครูศิลป์ของแผ่นดิน ปี 2561
- 2) เครื่องปั้นดินเผาเกาะเกร็ด, สัมภาษณ์ นายสุรัตน์ บัวศิริญ
ประธานกลุ่มหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผาเกาะเกร็ด หมู่ 1 อำเภอเกาะเกร็ด จังหวัดนนทบุรี
- 3) พิศาล บุญผูก เครื่องปั้นดินเผานนทบุรี, โครงการเผยแพร่ผลงานบริการวิชาการแก่สังคม สำนักบรรณสารสนเทศ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.2553

ตัวอย่างผลิตภัณฑ์ เครื่องปั้นดินเผา บ้านดินมอญ

Showroom บ้านดินมอญ

งานดอกไม้ดินเผา ดูน้าหอม

งานเครื่องประดับดินเผา

งานสิ่งพิเศษ

บทที่ 3

การตลาด และการจำหน่ายงานศิลปหัตถกรรมออนไลน์

ในโลกปัจจุบัน การติดต่อสื่อสารออนไลน์กลายเป็นปัจจัยสำคัญในการทำธุรกิจ เนื่องจากสามารถดำเนินการได้อย่างกว้างขวาง สะดวก รวดเร็ว และไร้ข้อจำกัดในเรื่องเวลาทำการ ทำให้ธุรกิจต่างๆปรับกลยุทธ์มาใช้ในการตลาด และการจำหน่ายเพิ่มมากขึ้น และเนื่องด้วยสถานการณ์โควิด-19 ที่ทำให้เกิดการจำกัดการเดินทาง ติดต่อกัน ทำให้การตลาดออนไลน์ทวีความสำคัญยิ่งขึ้น และเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ลูกค้าเลือกที่จะซื้อสินค้าทางออนไลน์มากขึ้น ดังนั้น การตลาดทางออนไลน์ (Online Marketing) จึงกลายเป็นช่องทางการจำหน่ายที่สำคัญ รวมทั้งเป็นแหล่งข้อมูลเพื่อการตัดสินใจซื้อสินค้าและเข้าถึงข้อมูลสินค้าจากลูกค้าในปัจจุบันเป็นอย่างมาก

สถาบันส่งเสริมศิลปหัตถกรรมไทย หรือ สศท. มีความมุ่งมั่นในการส่งเสริม สนับสนุน พัฒนา ตลอดจนเผยแพร่ งานศิลปหัตถกรรมชุมชน และพบว่าชุมชนที่ทำงานศิลปหัตถกรรมมีผลิตภัณฑ์ที่มีเอกลักษณ์โดดเด่น น่าสนใจ และมีศักยภาพในเชิงการตลาด หากแต่ ชุมชนอาจจะยังขาดประสบการณ์ รวมทั้งความรู้ ความเข้าใจ ในการทำการตลาดออนไลน์ทั้งในประเทศ และต่างประเทศ ดังนั้น สศท. จึงได้ประสานงาน บริษัท วี.ที. ไทย กรุ๊ป หรือ VT THAI มาช่วยสนับสนุนชุมชนในการทำการตลาดออนไลน์

VT THAI (วีที ไทย) คือ cloud handicraft with social impact เป็นเว็บไซต์และแพลตฟอร์มที่ทำงานร่วมกับหลากหลายชุมชนในเมืองไทย ซึ่งเน้นการค้าแบบ Fair Trade และเป็นตัวกลางในการสื่อสารระหว่างชุมชนงานทำมือ และลูกค้าต่างประเทศ ซึ่ง VT THAI ถือเป็นหนึ่งช่องทางให้ชุมชนสามารถ เข้าถึงกลุ่มตลาดต่างประเทศได้ เช่น กลุ่ม Fashion brand, Home Decor, Hotel & Corporate Firm

ดังนั้น ในการทำการตลาดออนไลน์ VT THAI จึงขอเป็นอีกหนึ่งช่องทางในการจำหน่ายสินค้างานทำมือของชุมชนเพื่อให้ชุมชนเข้าถึงในตลาดต่างประเทศ เพียงแค่กรอกข้อมูลใน Platform VT THAI บนแอปพลิเคชัน line liff ซึ่งเราได้ออกแบบ Platform ให้มีขั้นตอนการทำงานที่ง่ายต่อการใช้งานของชุมชน และมีการช่วยแปลภาษา, แต่งเรื่องราวของสินค้า และทำการตลาดต่างประเทศให้ โดยชุมชนไม่เสียค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานทั้งสิ้น

การทำการตลาดบน แพลตฟอร์ม VT THAI อาจแบ่งเป็น 2 ขั้นตอนหลัก ได้ดังนี้

1. การจัดเตรียมภาพถ่ายและข้อมูลสินค้า
2. การนำสินค้าขึ้นบน แพลตฟอร์ม VT THAI

การจัดเตรียมภาพถ่ายและข้อมูลสินค้า

ภาพ และข้อมูลสินค้า เป็นการให้ข้อมูลเพื่อให้ลูกค้าสามารถเข้าใจ และเข้าถึงสินค้าที่จำหน่ายผ่านช่องทางออนไลน์ การถ่ายภาพ และเล่าเรื่องราวจึงมีความสำคัญ ซึ่งสามารถจัดทำได้ ดังนี้

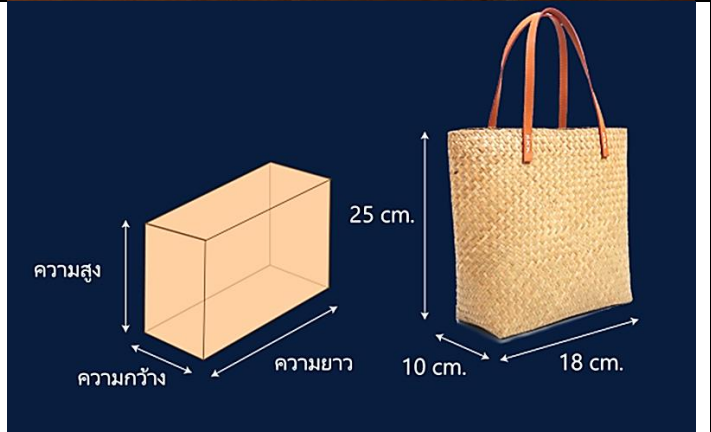
<p>1) การเตรียมอุปกรณ์สำหรับถ่ายภาพสินค้า ประกอบด้วย โต้ะ และเก้าอี้, กระจกหรือฉากหลัง (สีพื้นตามต้องการ ส่วนใหญ่ใช้สีขาว), โคมไฟแสงสว่าง ควรใช้หลอดไฟ day light เพราะให้สีใกล้เคียงธรรมชาติ และเทปสำหรับยึดฉากหลัง</p>	
<p>2) การจัดเตรียมอุปกรณ์ และจัดฉาก แนะนำเป็นฉากขาว ที่อาจใช้ผ้าขาวซึ่งเป็นฉากหลังคล้ายกับรูปตัวอย่าง</p>	
<p>3) ปรับความสว่าง และตั้งค่าตัวกล้อง ให้มีความคมชัด อาจใช้แสงกลางแจ้ง หรือโคมไฟที่ให้แสงขาว (Day Light)</p>	
<p>4) การวัดแสง และองค์ประกอบ</p> <ul style="list-style-type: none"> • เปิดการใช้งานกล้อง หรือ โทรมือถือในเส้นตารางแบบกริด • ชูมให้ได้ขนาดที่ต้องการ • กดโฟกัส และการวัดแสงอัตโนมัติ 	
<p>5) ถ่ายรูปสินค้าชุมชนในมุม ที่ต้องการให้ลูกค้ารับทราบในรายละเอียด :</p> <ul style="list-style-type: none"> • ภาพรวมสินค้าทั้งชิ้น • ภาพด้านหน้าตรง • ภาพด้านข้าง มุมเอียง 45 องศา • ภาพซูมส่วนประกอบสำคัญ • ภาพด้านในสินค้า • ในกรณีผ้าฝืน ให้ถ่ายภาพผ้าทั้งผืน และ ถ่ายซูม ลายผ้า ที่สำคัญ 	

6) เขียนคำบรรยาย สินค้า แต่ละรายการ 2-3 ประโยค ให้บ่งบอกถึง ประวัติศาสตร์ / รากเหง้า / ความเป็นมา / ความโดดเด่น / แตกต่าง / น่าค้นหา / น่าใช้สอย

ยกตัวอย่าง คำบรรยาย ผลิตภัณฑ์กระจูด -
 “จักสานกระจูดภาคใต้มีมานานมากกว่า 200 ปี เป็นกระจูดที่เกิดในแม่น้ำทะเลน้อย เป็นทะเลสาบน้ำจืดขนาดใหญ่แหล่งเมืองพัทลุง ที่ได้มาด้วยความอุดมสมบูรณ์ รวมทั้งงานกระจูดทุกชิ้นได้ถูกสานด้วยลวดลายโบราณที่ช่างฝีมือตั้งใจทำ เพื่อให้เสน่ห์ของแต่ละใบนั้นไม่ซ้ำกัน”

7) ระบุ ขนาดของสินค้าแต่ละรายการ :
 ความกว้าง X ความยาว X ความสูง

8) ระบุ ราคาขายปลีก และราคาขายส่ง

- ราคาขายปลีก คือ ราคาขาย 1 ชิ้น
- ราคาขายส่ง พร้อม จำนวนขั้นต่ำ

ราคาปลีก/ราคาส่ง

ขายปลีก คือ ขาย 1 ชิ้น
 ราคา 100 บาท

ขายส่ง คือ ขายแบบมีจำนวนตามขั้นต่ำ
 ราคา 80 บาท

การนำสินค้าขึ้นบน แพลตฟอร์ม VT THAI สามารถดำเนินการตามขั้นตอนได้ดังนี้

<p>สแกน QR code เพื่อเข้าระบบ VT THAI (ผ่าน LINE)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. กดปุ่ม “เพิ่มเพื่อน” สำหรับการส่งข้อมูลสินค้า 2. เมื่อกดเพิ่มเพื่อนเรียบร้อยแล้วให้กดปุ่ม “อนุญาต” 	
<ol style="list-style-type: none"> 3. กรอกข้อมูลเกี่ยวกับชุมชน ในการใช้ลงขายสินค้าและสำหรับ ติดต่อกรณีมีการสั่งซื้อจากลูกค้า 	
<ol style="list-style-type: none"> 4. เมื่อกดปุ่ม “เพิ่มสินค้า” กรอกข้อมูลสินค้าที่อยากจะขาย กับทาง VT THAI และทำการ กดบันทึก ข้อมูลจะถูกส่งเข้าสู่ระบบ ตามรูปภาพด้านล่าง 	
<ol style="list-style-type: none"> 5. กดปุ่มเลือก “สินค้าของเรา” 6. เมื่อกดปุ่มสินค้าของเราจะแสดง หน้ารายการสินค้า ให้กดปุ่ม “แก้ไขข้อมูล 	
<ol style="list-style-type: none"> 7. วิธีการเช็คยอดขาย กดปุ่ม “รายงานยอดขาย” เมื่อกดปุ่ม “รายงานยอดขาย” ในหน้านี้จะแสดง สินค้าที่เคยมีการซื้อขาย และสถานะของสินค้าว่า เสร็จสิ้นแล้วหรือยัง 	

ส่วนสำคัญในการทำ ธุรกิจออนไลน์ คือ การทำข้อตกลงที่เป็นการทำการค้าที่ยุติธรรม (Fair Trade) ดังนั้นเพื่อให้
การดำเนินงานโปร่งใส เชื่อถือได้ จึงได้จัดทำขั้นตอนการการส่งสินค้า และจ่ายเงินให้ชุมชน ดังนี้

1. ลูกค้าส่งแบบที่ต้องการ

2. ดูแบบ / เปรียบราคา

3. เช็คความสามารถของชุมชน
เพื่อกระจายงาน

4. ชุมชนทำตัวอย่าง
สินค้า

5. ส่งตัวอย่างสินค้าให้กับ
ลูกค้า เพื่อคอนเฟิร์มแบบ

6. คอนเฟิร์มแบบและสั่ง
ผลิตกับทางชุมชน

7. สั่งผลิตพร้อมแจ้ง
Timeline ลูกค้า

8. ชุมชนจะได้รับเงินมัดจำ หรือเติม
จำนวนก่อนผลิต

9. อัปเดตการผลิตกับลูกค้า

10. จ่ายเงินก่อนส่งสินค้า (กรณี
จ่ายมัดจำให้กับชุมชน)

11. VT THAI ทำการQC
สินค้า

12. จัดส่งสินค้าให้กับ
ลูกค้า

บทที่ 4

รายการผลิตภัณฑ์ เครื่องปั้นดินเผา บ้านดินมอญเกาะเกร็ด

เครื่องปั้นดินเผาบ้านดินมอญ เกาะเกร็ด เป็นงานเอกลักษณ์ ที่ต่อยอดมาจากงานภูมิปัญญาดั้งเดิมของบรรพชนชาวมอญ เกาะเกร็ด โดยได้ผสมผสานการออกแบบสมัยใหม่ และแนวคิดสร้างสรรค์ที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว เป็นงานมือที่ทำจำนวนจำกัด งานบางชิ้นอาจต้องสั่งทำ

ลำดับ	เครื่องปั้นดินมอญ	ข้อมูลเครื่องปั้นดินมอญ
1		<p>ผอบดินเผายอดลายไทย แกะสลักลายกระจังและเขียน ลายทอง สำหรับใส่ของมีค่า ขนาด 3X3 นิ้ว สูง 5 นิ้ว ราคา 20,000 บาท หมายเหตุ ไม่รวมค่าขนส่ง เป็นงานชิ้นเดียว สามารถสั่งทำได้</p>
2	 <p style="text-align: center; font-size: small;">ผอบฉลุลายเทพเมยอดแหลม สำหรับใส่ของหอมหรือดอกไม้สดเช่นมะลิ ขนาด 3.5x3.5 นิ้ว สูง 8 นิ้ว</p>	<p>ผอบดินเผาฉลุลายเทพนม ยอดแหลมและเขียนลายทอง สำหรับใส่ของหอม หรือดอกไม้เช่น ดอกมะลิ ขนาด 3.5 X 3.5 นิ้ว สูง 8 นิ้ว ราคา 25,000 บาท หมายเหตุ ไม่รวมค่าขนส่ง เป็นงานชิ้นเดียว สามารถสั่งทำได้</p>

3

สร้อยคอดินเผา ดอกกุหลาบ
เขียนลายทอง ร้อยด้วยเส้น
ทองร้อยด้วยเส้นทองเหลือง

สร้อยคอดินเผา ดอกกุหลาบ
เขียนลายทอง ร้อยด้วยเส้น
ทองเหลือง
ราคา 3,500 บาท
หมายเหตุ ไม่รวมค่าขนส่ง

4

สร้อยคอดินเผา ทรงกระเทียม
เขียนลายทอง ร้อยด้วยเส้น
ทองร้อยด้วยเส้นทองเหลือง

สร้อยคอดินเผา ทรงกระเทียม
เขียนลายทอง ร้อยด้วยเส้น
ทองเหลือง
ราคา 3,500 บาท
หมายเหตุ ไม่รวมค่าขนส่ง

<p>5</p>	 <p>ต่างหูดินเผาเขียนลายทอง กระจิงคว่ำร้อยด้วยเส้นทองเหลือง ประดับมุกน้ำจืด</p>	<p>ต่างหูดินเผา เขียนลายทองไทย กระจิงคว่ำ ร้อยด้วยเส้นทองเหลือง ประดับมุกน้ำจืด ราคา 1,500 บาท หมายเหตุ ไม่รวมค่าขนส่ง</p>
<p>6</p>		<p>ต่างหูดินเผาประยุกต์ เขียนลาย ทองไทยประยุกต์ ก้านเป็น ทองเหลืองตีดหู ราคา 800 บาท หมายเหตุ ไม่รวมค่าขนส่ง</p>
<p>7</p>		<p>ดินคูดน้ำหอม จับช่อมะลิลา ขนาด 3x5 นิ้ว ราคา 1,500 บาท หมายเหตุ ไม่รวมค่าขนส่ง</p>

8

ดินตูดน้ำหอม ดอกอัลเลียม

ขนาด 4X4 นิ้ว

ราคา 2,000 บาท

หมายเหตุ ไม่รวมค่าขนส่ง

9

ผอบดินเผาแกะลาย ทรงกลม

เขียนลายทองดอกพุดตาล

ขนาด 1X1 นิ้ว สูง 1.5 นิ้ว

ราคา 2,000 บาท

หมายเหตุ ไม่รวมค่าขนส่ง

10

ผอบดินเผาแกะลาย ทรงตรง
ยอดสูงหัวกลมเขียนลายทอง
ขนาด 2X2 นิ้ว สูง 3.5 นิ้ว
ราคา 4,000 บาท
หมายเหตุ ไม่รวมค่าขนส่ง
เป็นงานชิ้นเดียว และต้องสั่งทำ

ผู้แทนชุมชนเรียนรู้หัตถกรรม บ้านดินมอญเกาะเกร็ด

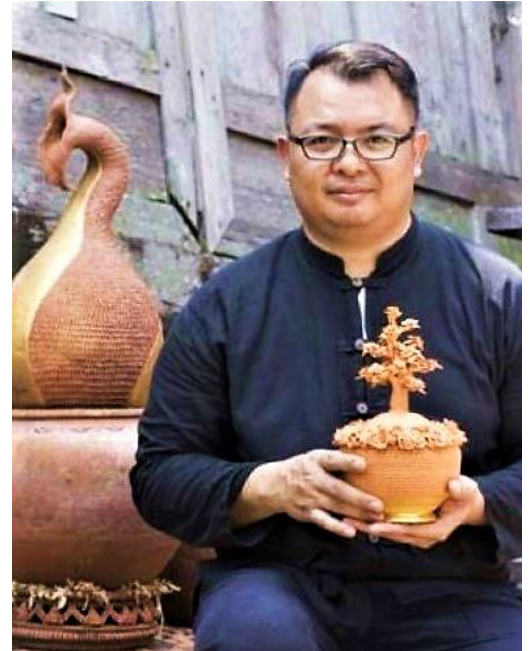
คุณพงษ์พันธุ์ ไชยนิล

ทายาทช่างศิลปหัตถกรรม ปี 2560

บ้านดินมอญสตูดิโอ เกาะเกร็ด

โทรศัพท์ : 063-527-4175

Facebook : บ้านดินมอญ Line ID : Cottano2

คุณพงษ์พันธุ์ เป็นทายาทผู้สืบทอดงานหัตถกรรม “เครื่องปั้นดินมอญ” จากบรรพบุรุษชาวมอญ ซึ่งได้อพยพย้ายถิ่นฐานมาจากเมืองหงสาวดี (พม่า) และมาตั้งถิ่นฐานอยู่ที่เกาะเกร็ดจนถึงทุกวันนี้ โดยเริ่มเรียนจากครุย่า ทำให้คุณพงษ์พันธุ์ มีความผูกพันซึมซับกับงาน

เครื่องปั้นดินเผาตั้งแต่เกิด ตอนเด็กๆ ก็เป็นลูกมือคุณย่าเรียนรู้การทำงานทั้งการปั้นขึ้นรูป การแกะลวดลาย มาตลอด จนมีความรู้และมีฝีมือด้านการเขียนลวดลายไทยได้อย่างงดงาม โดยเฉพาะด้านการสลักลวดลายที่ละเอียด วิจิตรลงบนชิ้นงานแต่ละชิ้นได้อย่างมีเอกลักษณ์ จึงทำให้ผลงาน “เครื่องปั้นดินมอญ” ฝีมือของคุณพงษ์พันธุ์ มีความสวยงาม โดดเด่นไม่เหมือนใคร

เอกลักษณ์ ผลงานเครื่องปั้นที่ “นายพงษ์พันธุ์” สร้างสรรค์นั้น มีความโดดเด่นที่การผสมผสานภูมิปัญญา 3 เชื้อชาติ ระหว่างความดั้งเดิมของเครื่องปั้นแบบมอญ รูปทรงแบบจีน ผสมกับลวดลายที่วิจิตรแบบลายไทย จึงทำให้

ชิ้นงานมีรูปทรง และลวดลายเป็นแบบเฉพาะตัว เป็นเครื่องปั้นสีส้มแบบเกาะเกร็ด ลวดลายในแต่ละชิ้นมีความละเอียดมาก ใช้ทักษะฝีมือขั้นสูง ลวดลายที่บรรจง สร้างลงบนชิ้นงานแต่ละชิ้นแทบจะไม่ซ้ำกันเลย จนแทบจะเป็นงานที่มีเพียงชิ้นเดียวก็ว่าได้

คุณพงษ์พันธุ์ มีความภาคภูมิใจ และมุ่งมั่นที่จะพัฒนางานให้ดียิ่งขึ้นๆ สร้างสรรค์ผลงานให้มีความพิเศษ มีความหลากหลาย เพื่อให้เข้าถึงคนทุกเพศทุกวัย และใส่ใจวิถียุทธศาสตร์ลงไปในงานทุกชิ้น และตั้งใจมั่นที่จะสืบสานงาน “เครื่องปั้นดินมอญ” สืบทอดภูมิปัญญาแห่งชาติพันธุ์ของตนให้คงอยู่สืบต่อไป

ข้อมูลจาก ฝ่ายส่งเสริมคุณค่า สถาบันส่งเสริมศิลปหัตถกรรมไทย